

Derpaa foretoges:

Anden Behandling af Forslag til Lov om Lens, Stamhuses og Fideikommissgodser samt de herhen hørende Fideikommisskapitalers Overgang til fri Ejendom.

(Første Behandling findes i Tidenden Sp. 2366; Udvalgets Betænkning findes i Tillæg B. Sp. 4480).

Udenfor Betænkningen var der ikke stillet Ændringsforslag.

Lovforslagets Paragraffer, de stillede Ændringsforslag og Spørgsmaalet om Lovforslagets Overgang til tredje Behandling sattes til Forhandling under eet.

Ordføreren (Hauch): Saaframt dette Lovforslag, der her foreligger, vedtages, og Majoratsbesidderne dernæst benytter den Lejlighed, Lovforslaget giver dem, til at skaffe sig fri Raadighed over deres Besiddelser — og jeg formoder, efter alt hvad der foreligger, at Loven vil blive benyttet —, er vi dermed naaet til Løsningen af et Spørgsmaal, som har staaet paa Dagsordenen gennem Slægtled. Lovgivningsmagten har gentagne Gange beskæftiget sig med Spørgsmaalet, og den politiske offentlige Mening, om jeg saa maa sige, har stedse beskæftiget sig med Sagen, ikke mindst i de senere Aar.

Til de af Udvalget og Flertallet stillede Ændringsforslag skal jeg gøre nogle ganske faa Bemærkninger.

Ændringsforslag under Nr. 2 til § 2 fastslaar, at den Afgift, Staten skal modtage af Majoraternes faste Ejendom, skal staa i Forhold til Ejendomsskyldvurderingen i 1920, det vil med andre Ord sige: til Ejendommens Værdi i Frigørelsesøjeblikket. — Ændringsforslaget under Nr. 3 begrænser de Laan, der kan fradrages før Værdiansættelsen, til Laan, der er optagne før den sidst skete almindelige Vurdering. — Ændringsforslaget under Nr. 4 til § 3 fritager Besidderne for at aflevere Jord fra de Fæstegaarde, som Fæsteloven har givet Besidderne Ret til at inddrage under Hovedgaardene, men som vedblivende er opretholdt som selvstændige Brug. Denne Ændring er en rimelig Imødekommen overfor de Besiddere, der ikke har benyttet Retten til at nedlægge de Tiendedelsgaarde, der i Henhold til den sidst vedtagne Fæstelov kan nedlægges; det vilde være urimeligt at forlange, at der skulde afleveres

Jord af disse Gaarde. — Ændringsforslag Nr. 5 til § 3 bestemmer, at Besidderne kan stille en eller flere Gaarde til Raadighed ved Jordafleveringen, og Ændringsforslag Nr. 6 til § 3 gør det muligt at aflevere Jord ikke alene fra Hovedgaarde, men ogsaa fra større Avlsgaarde, hvilket Udvalget finder er et berettiget Ønske. — Ændringsforslaget under Nr. 9 til § 3 fastsætter Erstatningen for den Jord, der skal afstaa, til det, en forstandig Køber vilde give for Jorden, saafremt den tilhørte en middelstor Bondegaard. — Ændringsforslaget under Nr. 11 til § 3 tilsigter at forhindre, at Jordafstaaelsen fremkalder et Misforhold mellem Jord og Bygninger. — Ændringsforslaget under Nr. 12 til § 3 tilsigter at skaffe Overensstemmelse mellem denne Lov og Fæsteloven af 30. Juni 1919 § 1. — Ændringsforslaget under Nr. 13 forklarer sig selv, saa det skal jeg ikke opholde mig ved.

Ændringsforslaget under Nr. 15 til § 5 gør det muligt for Besidderne at sælge Smaaskove paa indtil 20 pCt. af det samlede Skovareal. I øvrigt indeholder § 5 betryggende Regler med Hensyn til Skovenes Bevarelse. Det maa siges at være et rimeligt Ønske fra Besidderne, der her ved imødekommes, samtidig med at der skaffes Betingelser for andre Jordbrugere for at komme i Besiddelse af Skovarealer. — Ændringsforslaget under Nr. 16 til § 6 er stillet, fordi man paa anden Maade har sikret sig, at Bygninger af arkitektonisk og historisk Interesse bevares. — Ændringsforslaget under Nr. 17 til § 6 er nødvendiggjort af den nævnte Ændring under Nr. 16.

Jeg kommer derefter til Ændringsforslaget under Nr. 18 til § 7, der tilsigter at skaffe Sikkerhed for Betaling af Arveafgiftsbeløbene. — Ændringsforslaget under Nr. 19 til § 7 bestemmer, at Besiddelsens Overgang til fri Ejendom skal ske uden Udgift for Besidderen til Stempeling og Tinglæsning. Det vil forhaabentlig være ganske velgørende for det høje Ting i disse Tider at være med til at vedtage Skattelempelser, som der jo i dette Tilfælde er Tale om, men som ganske vist maa siges at være i høj Grad rimelige. Endelig er der Ændringsforslaget Nr. 20 til § 11. Det fastsætter det Tidspunkt, inden hvilket Majoratsbesidderen skal meddele, om han ønsker at benytte denne Lov, til inden Udgangen af 1920.

Jeg er hermed naaet igennem den ret lange Række af Ændringsforslag, som det